

Všeobecné informácie k zabezpečeniu vylúčenia konfliktu záujmov a k zabezpečeniu predchádzania porušenia pravidiel ochrany hospodárskej súťaže

Obsah

1. Všeobecné informácie k zabezpečeniu vylúčenia konfliktu záujmov	2
2. Všeobecné informácie k zabezpečeniu predchádzania porušenia pravidiel ochrany hospodárskej súťaže	4

1. Všeobecné informácie k zabezpečeniu vylúčenia konfliktu záujmov

V zmysle zákona č. 343/2015 Z.Z o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZVO“) ustanovenia § 23 ods. 2 :

„Konflikt záujmov zahŕňa najmä situáciu, ak zainteresovaná osoba, ktorá môže ovplyvniť výsledok alebo priebeh verejného obstarávania, má priamy alebo nepriamy finančný záujem, ekonomický záujem alebo iný osobný záujem, ktorý možno považovať za ohrozenie jej nestrannosti a nezávislosti v súvislosti s verejným obstarávaním.“

Podľa § 23 ods. 3 ZVO : „Zainteresovanou osobou je najmä:

- a) zamestnanec obstarávateľa, ktorý sa podieľa na príprave alebo realizácii verejného obstarávania alebo iná osoba, ktorá poskytuje obstarávateľovi podpornú činnosť vo verejnom obstarávaní a ktorá sa podieľa na príprave alebo realizácii verejného obstarávania alebo
- b) osoba s rozhodovacími právomocami obstarávateľa, ktorá môže ovplyvniť výsledok verejného obstarávania bez toho, aby sa nevyhnutne podieľala na jeho príprave alebo realizácii.“

Podľa §23 ods. 1 ZVO: „Verejný obstarávateľ a obstarávateľ sú povinní zabezpečiť, aby vo verejnom obstarávaní nedošlo ku konfliktu záujmov, ktorý by mohol narušiť alebo obmedziť hospodársku súťaž alebo porušiť princíp transparentnosti a princíp rovnakého zaobchádzania“.

Upozorňujeme, že Prijímateľ je povinný skúmať možný konflikt záujmov **pred realizáciou akýchkoľvek úkonov v procese verejného obstarávania** a to aj opakovane, ak do procesu zadávania zákazky vstupujú hospodárske subjekty, ktoré neboli napr. účastníkom prípravnej fázy VO alebo do procesu vstupujú ďalšie zainteresované osoby na strane prijímateľa (napr. v štádiu určovania predpokladanej hodnoty zákazky prieskumom trhu, v rámci prípravných trhových konzultácií, po uplynutí lehoty na predkladanie ponúk, keď sú známi uchádzači, ktorí predložili ponuky).

Medzi najzávažnejšie prípady konfliktu záujmov patria prípady, ak :

- zainteresovaná osoba je blízkou osobou podľa § 116 a § 117 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k uchádzačovi záujemcovi/subdodávateľovi, alebo ak
- zainteresovaná osoba zároveň vystupuje na strane uchádzača/záujemcu/subdodávateľa, alebo ak
- je v konflikte záujmov člen komisie na vyhodnotenie ponúk (s právom vyhodnocovať ponuky), pričom nebol z komisie vylúčený a nahradený nominovaným náhradníkom.

Praktické príklady konfliktu záujmov:

	Forma prepojenosti ¹	Prejav v dokumentácii k VO
a)	Člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je zároveň členom štatutárneho orgánu prijímateľa.	Rovnaké meno, priezvisko, bydlisko, dátum narodenia, miesto podnikania/sídlo posudzovaných subjektov – všetky atribúty

¹ Nezáväzný príklad prehľadu vzorových situácií možného konfliktu záujmov sa primerane vzťahuje aj na vzťah medzi prijímateľom a subdodávateľom, ak je obstarávateľovi subdodávateľ známy

		nasvedčujú tomu, že ide o totožnú osobu v rôznych funkciách.
b)	Člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je rodinný príslušník alebo príbuzný ² člena štatutárneho orgánu prijímateľa.	Rovnaké priezvisko, príp. bydlisko, sídlo subjektov.
c)	Člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je obchodný partner člena štatutárneho orgánu prijímateľa (napr. spolukonatelja/členovia štatutárneho orgánu majú majetkové prepojenie v tretej firme, spolumajitelia tretej firmy - súčasní alebo bývalí).	Skúmateľné na webstránke www.foaf.sk , príp. OR SR a ŽR SR a verejné registre rôznych organizácií.
d)	Člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je zároveň zamestnancom prijímateľa.	Z dokumentácie k verejnému obstarávaniu nezistiteľné, ale často zistiteľné z dokumentácie projektu. Tieto osoby uchádzačov často pracujú na projektovom manažmente a vystupujú v rozpočte projektu, pracovných výkazoch, pracovných zmluvách k projektu, atď.
e)	Člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je zároveň členom osoby podľa § 8 zákona o verejnom obstarávaní (napr. občianskeho združenia).	Z dokumentácie k verejnému obstarávaniu nezistiteľné, ale často zistiteľné z dokumentácie projektu. Tieto osoby uchádzačov často vystupujú v stanovách, zápisniciach z valných zhromaždení, pracujú na projektovom manažmente na dohodu o vykonaní práce, atď.
f)	Člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je blízkou osobou ³ člena štatutárneho orgánu prijímateľa	- rovnaké priezvisko, príp. bydlisko, sídlo subjektov, alebo - náhodne identifikované príznaky - z dokumentácie VO alebo projektu zistiteľné iba náhodne
g)	Spolupráca člena štatutárneho orgánu/zamestnanca obstarávateľa s budúcim úspešným uchádzačom v etape prípravy verejného obstarávania.	Opis predmetu zákazky tvoriaci súčasť súťažných podkladov alebo podpornú dokumentáciu k verejnému obstarávaniu (napr. štúdiu uskutočniteľnosti) vypracoval budúci úspešný uchádzač.

² Na účely definovania rodinného príslušníka alebo príbuzného sa použije § 117 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, t.j. je ním príbuzný v priamom rade, ako aj príbuzný v pobočnom rade

³ § 116 a 117 Občianskeho zákonníka

h)	Akákoľvek indícia o konflikte záujmov člena hodnotiacej komisie alebo člena štatutárneho orgánu obstarávateľa (napr. z dôvodu, že takáto osoba má obchodný podiel v spoločnostiach, ktoré dávajú ponuku). Spoločenské alebo osobné kontakty (blízka osoba ⁵) medzi osobami úspešného uchádzača a prijímateľa.	- životopis jedného z členov hodnotiacej komisie indikuje predchádzajúce zamestnanie v jednej zo spoločností, ktoré sa zúčastňujú VO.
----	---	---

Všetky informácie ku konfliktu záujmov sú obsiahnuté v praktickej príručke, ktorá je zverejnená na webovom sídle <https://eurofondy.gov.sk/dokumenty-a-publikacie/metodicke-dokumenty/metodicke-dokumenty-cko/> (PRÍRUČKA K PROCESU A KONTROLE VEREJNÉHO OBSTARÁVANIA/OBSTARÁVANIA). Príručka k procesu a kontrole verejného obstarávania verzia je účinná od 01. augusta 2024.

Odporúčame oboznámiť sa aj s dokumentmi Protimonopolného úradu dostupné na <https://www.antimon.gov.sk/kartely/?csrt=1655373064444175965>.

2. Všeobecné informácie k zabezpečeniu predchádzania porušenia pravidiel ochrany hospodárskej súťaže

Pôsobnosť a právomoci Protimonopolného úradu Slovenskej republiky pri ochrane hospodárskej súťaže upravuje [zákon č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov](#). Uvedený zákon po prijatej novele nadobudol účinnosť dňa 15. 5. 2024. (ďalej len „zákon o ochrane hospodárskej súťaže“).

Podľa ustanovení § 4 ods. 3 písm. f) zákona o ochrane hospodárskej súťaže je zakázaná dohoda obmedzujúca súťaž **spočívajúca v koordinácii podnikateľov vo verejnom obstarávaní**, v obchodnej verejnej súťaži **alebo v inej obdobnej súťaži** v súvislosti s verejným obstarávaním, obchodnou verejnou súťažou alebo inou obdobnou súťažou. Zakázaná je aj dohoda obmedzujúca súťaž spočívajúca v priamom alebo nepriamom určení cien tovaru alebo iných obchodných podmienok⁴ a v rozdelení trhu alebo zdrojov zásobovania⁵.

Rizikové indikátory, ktoré sú ďalej uvedené, predstavujú modelové správanie v procese VO, ktoré by v určitých prípadoch mohlo znamenať porušenie pravidiel ochrany hospodárskej súťaže. Ide o indície, ktoré nemusia sami o sebe znamenať dôkaz o porušení hospodárskej súťaže, avšak zvyšujú pravdepodobnosť, že v rámci daného zadávania postupu zákazky mohlo dôjsť k protiprávnemu konaniu.

Zoznam je možné v rámci cenového prieskumu/verejného obstarávania aplikovať iba v relevantných bodoch a relevantných súvislostiach s realizáciou Cenového prieskumu/verejného obstarávania podľa tejto Výzvy. Cieľom zverejnenia úplného znenia je snaha o zvyšovanie povedomia a informovanosti o existencii rizikových indikátorov, ktoré môžu verejným obstarávateľom/obstarávateľom pomôcť, ako

⁴ § 4 ods. 3 písm. a) zákona o ochrane hospodárskej súťaže.

⁵ § 4 ods. 3 písm. c) zákona o ochrane hospodárskej súťaže.

identifikovať riziká obmedzujúce hospodársku súťaž, a to bez ohľadu na zvolený postup verejného obstarávania/obstarávania.

P. č.	Názov rizikového indikátora	Popis rizikového indikátora
1	Rotácia úspešných uchádzačov podľa regiónu, typu služby, tovaru alebo práce (bid rotation)	Zloženie uchádzačov, ktorí predložili ponuku, je pri viacerých súťažiach takmer rovnaké, pričom ako úspešný je vyhodnotený vždy iný uchádzač, a to v závislosti od regiónu, alebo typu služby, tovaru alebo práce alebo podľa typu zákazníkov a pod.
2	Neúspešný uchádzač je zazmluvneným úspešným uchádzačom ako subdodávateľ	Pri kontrole ÚVO ako SO zistí skutočnosť, že s uchádzačom, ktorý bol v súťaži vyhodnotený ako neúspešný, uzavrel úspešný uchádzač v rámci plnenia predmetnej zákazky subdodávateľskú zmluvu.
3	Medzi uchádzačmi je majetkové alebo osobné prepojenie	Medzi úspešným uchádzačom a iným uchádzačom je majetkové alebo osobné prepojenie (napr. štatutár úspešného uchádzača a štatutár neúspešného uchádzača sú spoločne štatutárnymi zástupcami aj v inom subjekte (ktorý mohol alebo aj nemusel predložiť ponuku). Príslušnosť uchádzačov k jednej ekonomickej skupine, ktorí podali v postupe zadávania zákazky samostatné ponuky, sa neposudzuje ako indikátor možného protisúťažného konania.
4	Niektorí uchádzači predkladajú opätovne svoju ponuku, avšak nikdy nie sú úspešní	Vo viacerých súťažiach je možné identifikovať rovnakého uchádzača, ktorý sa zúčastní postupu VO, ale nikdy nie je úspešný.
5	Niektorí uchádzači predkladajú ponuku, avšak nespĺňajú rozsah požiadaviek pre účely splnenia podmienok účasti/požiadaviek na predmet zákazky	V postupoch VO je možné pri kontrole zistiť, že ponuku predložili uchádzači, ktorí zjavne nespĺňajú podmienky účasti alebo požiadavky na predmet zákazky (napr. nedosahujú požadovaný obrat, nedisponujú požadovanými referenciami, predmet zákazky nie je predmetom ich podnikateľskej činnosti).
6	Dvaja alebo viacerí uchádzači predkladajú spoločnú ponuku (ako skupina dodávateľov), avšak aspoň jeden z nich je dostatočne kvalifikovaný aby mohol podať ponuku sám	V súťaži je identifikovaný dodávateľ, o ktorom je všeobecne známe, že je kvalifikovaný podať ponuku aj bez vytvorenia skupiny dodávateľov, napriek tomu sa súťaže zúčastňuje v rámci spoločnej ponuky dvoch alebo viacerých dodávateľov. V takomto prípade je ale potrebné vyhodnotiť, či podmienky zadávania zákazky naozaj neumožňovali jednotlivým uchádzačom podať ponuky samostatne (napr. ide o uchádzača, ktorý predložil ponuky do viacerých samostatných postupov zadávania zákazky vyhlásených/realizovaných v rovnakom čase a pod.).

7	Predloženie tieňovej („krycej“) ponuky (cover bidding)	- určitý uchádzač alebo uchádzači predložia vyššiu cenovú ponuku ako vopred dohodnutý úspešný uchádzač - určitý uchádzač predloží cenovú ponuku, ktorá je príliš vysoká na to, aby bola akceptovaná, - určitý uchádzač predloží ponuku s podmienkami, ktoré sú pre verejného obstarávateľa neakceptovateľné, resp. v rozpore so súťažnými podkladmi
8	Zrušenie cenovej ponuky (bid suppression)	- niektorí uchádzači neočakávane stiahli svoje ponuky - pravidelní uchádzači o určitý typ zákazky nepredložili ponuku, aj keď sa očakávala ich účasť, nakoľko v iných súťažiach na obdobný predmet zákazky ponuku predložili
9	Nízky počet ponúk/žiadostí o účasť	V rámci súťaže bol predložený nízky počet ponúk alebo žiadostí o účasť (1 až 2).
10	Podozrivé schémy v stanovovaní cien	- ceny predložené uchádzačmi sa oproti úspešnej ponuke zvyšujú o pravidelný % prírastok , - na stanovenie ceny sú pri viacerých uchádzačoch použité rovnaké kalkulácie (cenový index), - hodnoty všetkých predložených ponúk sú v porovnaní s predpokladanou hodnotou zákazky buď nad touto hodnotou, alebo tesne pod ňou, - výsledná suma ponuky úspešného uchádzača je neprimerane vysoká vzhľadom na sumy, ktoré vie RO porovnať z verejne dostupných zdrojov alebo z vlastných databáz a zdrojov informácií o hodnotách podobných tovarov, prác a služieb, - v súťaži je možné pozorovať náhly pokles ponukových cien (v porovnaní s inými súťažami na obdobný predmet zákazky) pri vstupe uchádzača do súťaže, ktorý v predošlých podobných súťažiach nepredkladal ponuku, - zľavy neboli ponúknuté, aj keď ide o trh, kde sú zľavy pravidelne poskytované, - ceny sú použité ako signalizácie v e-aukciách alebo pri zákazkách zadávaných s využitím elektronickej platformy, - miestni dodávatelia predkladajú vyššie ceny pre miestne dodávky ako pre dodávky do vzdialenejších destinácií.
11	Podozrivé vyhlásenia a správanie	- vyhlásenia naznačujúce, že určitý uchádzač pozná (nezverejnené) ceny alebo detaily ponuky iného uchádzača alebo vopred „pozná“ úspešného uchádzača, - vyhlásenia, že určití uchádzači nepredávajú tovary alebo neponúkajú služby v určitej oblasti alebo určitým odberateľom, - použitie rovnakej alebo podobnej terminológie pri vysvetľovaní ponuky alebo vysvetľovaní mimoriadne nízkej ponuky, - niekoľko uchádzačov adresovalo verejnému obstarávateľovi rovnaké žiadosti o vysvetlenie súťažných podkladov

12	Podozrivé indície v dokumentácii z verejného obstarávania	- dokumenty obsahujú rovnaký rukopis, druh písma (má sa na mysli menej využívaný typ písma), rovnakú formu (netýka sa prípadov, ak uchádzači predkladajú rovnaké formáty dokumentov, ktoré vytvoril verejný obstarávateľ a sú súčasťou súťažných podkladov) alebo boli použité rovnaké kancelárske potreby (napr. ponuky sú podpísané rovnakým atramentom, sú na rovnakom kancelárskom papieri), - rovnaké chyby v jednotlivých dokumentoch, napr. pravopisné chyby, tlačiarenské chyby (rovnaké nedostatky tlače), matematické chyby (identické chyby v počítaní), - zhodné nepravidelnosti, napr. zoradenie dokumentov do ponuky s prehodenými stranami, identické chybné číslovanie strán, - dokumenty v elektronickej forme ukazujú, že ich vytvorila alebo upravovala jedna osoba, - obálky od rôznych uchádzačov, sú zasielané z jednej pošty, majú rovnaké frankovacie značky a známky, na podacích lístkoch je rovnaký rukopis, čísla kolkov v rôznych ponukách na seba nadväzujú, - niekoľko ponúk (alebo akýchkoľvek iných dokumentov, napr. žiadosti o vysvetlenie súťažných podkladov) je posielaných z rovnakej emailovej adresy, z rovnakého faxového čísla alebo naraz prostredníctvom jedného kuriéra, - dokumenty o cenových ponukách obsahujú veľký počet opráv ako, škrtanie alebo iné viditeľné zmeny, - ponuky jedného uchádzača obsahujú jednoznačný odkaz na ponuky ostatných konkurentov, v hlavičke sa vyskytujú kontaktné údaje iného uchádzača alebo využívajú hlavičkový papier konkurenta, - ponuky viacerých uchádzačov obsahujú podstatný počet rovnakých odhadov nákladov na jednotlivé položky, - doklady preukazujúce splnenie podmienok účasti boli overené tým istým notárom alebo predložené tým istým prekladateľom (spravidla v ten istý deň), pričom ide o uchádzačov, ktorí majú rôzne sídlo alebo miesto podnikania, - ponuky viacerých uchádzačov obsahovali v rámci podmienok účasti technickej alebo odbornej spôsobilosti údaje o vzdelaní a odbornej praxi tých istých expertov, aj napriek skutočnosti, že trh ponúka relatívne široké portfólio expertov tohto typu, - uchádzači predložili rovnaký opis predmetu zákazky, ktorý nie je voľne dostupný.
----	---	---